

Beleidsplan Wmo 2012-2015

Inhoudsopgave

Samenvatting meerjarenbeleidsplan Wmo 2012 – 2015

Inleiding

1. Analyse en evaluatie
2. Uitgangspunten meerjarenbeleidsplan Wmo 2012 – 2015
3. (landelijke) Beleidsontwikkelingen
4. Sociale samenhang en samenwerking
5. Burgerparticipatie
6. Preventief jeugdbeleid
7. Dorpenbeleid
8. Individuele voorzieningen
9. Ouderen
10. Vrijwillige inzet
11. Maatschappelijke opvang
12. Risico's financiële gevolgen

Bijlage

Resultaatmeting 2007 – 2011

Aanverwante (relevante) documenten:

- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Westerveld 2012 (incl. toelichting)
- Beleidsregel maatschappelijke ondersteuning gemeente Westerveld 2012
- Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Westerveld 2012
- Klanttevredenheidsonderzoeken 2008, 2009 en 2010
- Horizontale verantwoordingen 2007 t/m 2010
- Rapport van Stichting Vraagwijzer Nederland versie 3 van november 2010
- Nota Jeugdbeleid “Voor klein en groot!”, van 19 oktober 2010
- Nota Vrijwillige inzet, van 19 oktober 2010
- Nota Participatie, van 19 oktober 2010
- Nota lokaal gezondheidsbeleid, van juni 2008, medio 2012 volgt een nieuw plan

Samenvatting

Voor u ligt het beleidsplan Wmo 2012 – 2015. De wet verplicht ons een dergelijk plan voor maximaal 4 jaar op te stellen. Dit plan sluit aan op het huidige beleidsplan dat op 31 december 2011 afloopt.

De *analyse en evaluatie* van het vorige plan leveren belangrijke bouwstenen op voor dit plan. Wij gaan in op de doelen die in de vorige periode zijn gesteld en de resultaten die zijn behaald. Deze doelen hebben betrekking op: burgerparticipatie, eenzaamheid, dorpenbeleid, preventief jeugdbeleid, kwetsbare burgers en maatschappelijke opvang. Veel doelen hebben tot concrete aanbevelingen en acties geleid. Een schematisch overzicht daarvan vindt u in de bijlage.

Onze *uitgangspunten* voor dit plan borduren voort op de visie waarop de Wmo zich baseert: ‘het is belangrijk dat burgers meedoen in de samenleving.’

Het begrip kanteling speelt daarin voor ons een belangrijke rol. Dit houdt in dat we niet meer alleen kijken naar de beperkingen van mensen, maar vooral naar de mogelijkheden die iemand heeft. We gaan daarbij uit van de eigen kracht en zelfredzaamheid van mensen.

Onze uitgangspunten vindt u terug in de beleidsthema’s: dorpskracht, sociale en financiële onafhankelijkheid, vraag van de inwoner, ouderenbeleid, preventief jeugdbeleid, individuele voorzieningen, collectieve voorzieningen, sociale samenhang en samenwerking en een financieel beheersbare Wmo.

In ons plan houden we rekening met *landelijke ontwikkelingen* die grote invloed hebben op het beleid dat we willen gaan voeren. Belangrijke ontwikkelingen zijn: overheveling van de taken begeleiding en dagbesteding van de AWBZ naar de Wmo, decentralisatie van jeugdzorgtaken en de invoering van de Wet werken naar vermogen (Wwnv). Deze ontwikkelingen bieden kansen, maar bevatten ook (financiële) risico’s die we helder in beeld brengen.

Sociale samenhang en samenwerking krijgen een belangrijke plaats in dit plan. We willen dat onze inwoners prettig kunnen wonen en leven in hun sociale omgeving. Onderlinge verbondenheid en betrokkenheid zijn daarvoor belangrijke voorwaarden. Wij zetten onder andere in op: betere afstemming van voorzieningen, passende mogelijkheden voor wonen en een centraal loket voor informatie, advies en cliëntondersteuning.

Om het begrip ‘meedoen’ uit de Wmo te kunnen invullen, hechten wij veel waarde aan *burgerparticipatie*. Wij willen de deskundigheid van burgers en organisaties beter benutten. Daarvoor gaan we de overlegorganen rond de Wmo beter op elkaar afstemmen, onderzoeken naar de klanttevredenheid laten verrichten en zorgen voor betere ondersteuning en begeleiding van burgers en organisaties.

Ons *preventief jeugdbeleid* moet ervoor zorgen dat jongeren en kinderen geestelijk en lichamelijk veilig kunnen opgroeien. Daarbij is aandacht nodig voor een gezonde leefstijl en een veilige omgeving. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) speelt hierin een belangrijke rol. Met de andere Drentse gemeenten en de provincie werken we samen in de Drentse pilot jeugdzorg om onze nieuwe jeugdzorgtaken goed uit te kunnen voeren.

Met ons *dorpenbeleid* spelen we in op de veranderende bevolkingssamenstelling die veroorzaakt wordt door ontgroening, vergrijzing en een teruglopend inwoneraantal in de toekomst. We willen de leefbaarheid, sociale samenhang en vitaliteit van onze dorpen bevorderen. Er is aandacht voor de inrichting van de openbare ruimte. Inwoners, organisaties en bedrijfsleven kunnen hierop meer invloed gaan uitoefenen.

Individuele voorzieningen zijn nodig om de zelfredzaamheid van mensen met een beperking te bevorderen. We houden daarbij rekening met persoonlijke omstandigheden zoals de eigen verantwoordelijkheid, leefsituatie en de mogelijkheden van de aanvrager om zelf in de kosten te

voorzien. Om het beroep op individuele voorzieningen te beperken willen we algemene en collectieve voorzieningen versterken.

We vinden het belangrijk dat *ouderen* zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Daarvoor gaan we informatie, advies en cliëntondersteuning dicht bij de woonomgeving van ouderen aanbieden en levensbestendig wonen stimuleren. Verder komen er meer activiteiten die de fysieke en mentale gezondheid van ouderen verbeteren.

Vrijwilligerswerk, mantelzorg en maatschappelijke stages zijn belangrijk voor het leefklimaat in onze gemeente. Een gespecialiseerde organisatie gaat als steunpunt voor *vrijwillige inzet* dienen. Organisaties en vrijwilligers kunnen hier advies en scholing krijgen. Vraag en aanbod komen bij elkaar en ervaringen kunnen worden uitgewisseld.

Maatschappelijke opvang biedt hulp en opvang aan mensen die door allerlei oorzaken de aansluiting met de samenleving verliezen. Wij willen voorkomen dat mensen in een uitzichtloze situatie terecht komen. De gemeente Assen fungeert voor een groot deel van de maatschappelijke opvang als centrumgemeente.

In dit plan geven we tenslotte de *risico's en financiële gevolgen* van onze plannen weer, voorzover deze op dit moment zijn aan te geven. We geven daarbij een overzicht van mogelijke besparingen.

Inleiding

Wat is de aanleiding om een nieuw Wmo-beleidsplan te schrijven? Belangrijk is dat de wet ons verplicht een Wmo-beleidsplan op te stellen voor maximaal 4 jaar. Het huidige beleidsplan loopt per 31 december 2011 af. Bovendien vragen de resultaten van het onderzoek 'Optimalisatie uitvoering Wmo individuele voorzieningen' om veranderingen in ons beleid. Ook speelt mee dat demografische ontwikkelingen de bevolkingssamenstelling sterk zullen beïnvloeden; en dat bezuinigingen en decentralisatie van taken invloed hebben op wat wij als gemeente kunnen, willen en moeten bereiken. In 2011 zijn bijna alle subsidies met 10% gekort. In de 2^e bestuursrapportage 2010 zijn ombuigingen op de verstrekkingen van individuele voorzieningen opgenomen:

2012: 2 % = € 64.760,00

2013: 4,5 % = € 145.710,00

2014: 7 % = € 226.660,00

Verbeterslag

In de afgelopen vier jaar hebben we voldoende ervaring opgedaan met de Wmo om een verbeterslag te kunnen maken. Bedrijfsmatig is al een eerste stap gezet met de onderzoeksrapportage en de besluitvorming over individuele voorzieningen. De inhoudelijke wijzigingen, de zogenaamde kanteling, zullen we ook in ons beleid vastleggen. Ook de adviesstructuur ondergaat een kanteling.

Betaalbaar

Verbeteringen zijn noodzakelijk, maar het systeem van de Wmo moet ook betaalbaar blijven. De gemeenteraad heeft opdracht gegeven de mogelijkheden daarvan te onderzoeken. Deze zijn vooral gevonden in het vaststellen van eigen bijdragen voor de meeste individuele voorzieningen aan de hand van bepaalde inkomensgrenzen, kortingen op subsidies en realiseren van meer collectieve voorzieningen.

Voorzieningenniveau

De centrale vraag is: Hoe willen wij in de toekomst, samen met onze inwoners en maatschappelijke organisaties, een passend voorzieningenniveau in stand houden?

Voor de beantwoording van deze vraag moeten we niet alleen onze ambities duidelijk aangeven, maar ook welke activiteiten en functies nodig en haalbaar zijn. Een belangrijk punt is verder hoe voorzieningen bereikbaar blijven voor onze inwoners. Wat kan per dorpskern en gemeentebreed nog wel en niet in stand worden gehouden? Daarbij moeten we goed kijken naar de gevolgen voor de huidige voorzieningen en gebouwen met een sociale functie.

Leeswijzer

Na deze inleiding vindt u in hoofdstuk 1 een analyse en evaluatie van het vorige beleidsplan. In hoofdstuk 2 formuleren we de uitgangspunten van het huidige plan. Vervolgens gaan we in op landelijke ontwikkelingen die voor ons beleid van belang zijn.

In de hoofdstukken daarna komen de inhoudelijke beleidsthema's aan de orde. Deze zijn achtereenvolgens: sociale samenhang en samenwerking, burgerparticipatie, preventief jeugdbeleid, dorpenbeleid, individuele voorzieningen, ouderen, vrijwillige inzet en maatschappelijke opvang.

We besluiten ons plan met hoofdstuk 12 waarin we de financiële gevolgen en risico's van ons beleid in beeld brengen.

In de financiële paragrafen in deze notitie zijn de ombuigingen verwerkt.

1. Analyse en evaluatie

De Wmo is een participatiewet, gericht op meedoen in de samenleving. Om meedoen te realiseren zijn we in de afgelopen periode uitgegaan van de zelfredzaamheid en zelfwerkzaamheid van onze inwoners. Als meedoen op eigen kracht of via het eigen netwerk niet lukte, boden wij voorzieningen om de zelfredzaamheid te bevorderen. Deze richtten zich op de versterking van het vrijwilligerswerk, ondersteuning van mantelzorgers en het verstevigen van sociale verbanden in buurten en wijken. Wij hebben daarnaast veel aandacht gegeven aan het voorkomen van problemen (preventie). Ook wilden we recht doen aan verschillen tussen mensen.

Resultaatmeting

In de bijlage is een schematisch overzicht opgenomen van de resultaten die het Wmo beleidsplan 2008-2011 heeft opgeleverd. Hieronder geven we de belangrijkste resultaten op hoofdlijnen weer.

Met behulp van *burgerparticipatie* wilden we de betrokkenheid van burgers en organisaties vergroten. Om dit te bereiken zijn veel beleidsnota's en plannen voorbereid met inwoners en instellingen. Alle beleidsstukken rond de prestatievelden van de Wmo zijn aan de Wmo-raad voorgelegd. We hebben ook geëxperimenteerd met een nieuw participatiemodel waarmee we per beleidsterrein een passende vorm kunnen kiezen.

Een ander doel was *eenzaamheid* onder de aandacht te brengen en terug te dringen. Signaleren van eenzaamheid was een eerste stap. Stichting Welzijn Meppel Westerveld is gevraagd daar uitvoering aan te geven. De resultaten zijn beperkt omdat een gezamenlijk plan van aanpak ontbreekt.

Ons *dorpenbeleid* was gericht op versterking van leefbaarheid, sociale samenhang en vitaliteit. Daarvoor hebben we onder meer onderzoeken laten uitvoeren naar klanttevredenheid en de totstandkoming bevordert van dorpsplannen in Wilhelminaoord, Frederiksoord en Darp. Deze plannen zijn inmiddels voor een groot deel uitgevoerd.

Het *preventief jeugdbeleid* wilden we vorm geven via een eenduidig, gestructureerd en herkenbaar aanbod. Een voorbeeld daarvan is het project 'Makkluk zat', gericht op het voorkomen van overmatig alcoholgebruik. Het project is eind 2010 van start gegaan. We hebben verder jongerenparticipatie bevordert en de rol van het schoolmaatschappelijk werk versterkt.

Door betere dienstverlening en grotere toegankelijkheid van voorzieningen wilden we de positie van *kwetsbare burgers* versterken. Veel activiteiten zijn hiervoor ingezet. Er is een start gemaakt met het integraal loket wonen, welzijn, zorg en inkomensondersteuning. Afspraken zijn vastgelegd over ondersteuning van cliënten, ouderen, vrijwilligers en mantelzorgers. De nota Vrijwillige Inzet is opgesteld met als tastbaar resultaat de totstandkoming van een Servicepunt.

Een belangrijk doel was tenslotte om het aanbod van *maatschappelijke opvang* te verbeteren. Een van de resultaten is een sluitende keten in de OGGz (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg). Ook hebben we uitvoering gegeven aan de Wet tijdelijk huisverbod.

2. Uitgangspunten meerjarenbeleidsplan Wmo 2012 – 2015

Bij uitvoering van de Wmo blijft meedoen voor ons centraal staan. Mensen die actief meedoen in de samenleving voelen zich gelukkiger, zijn minder vaak ziek en voelen zich meer betrokken bij hun omgeving. Gemeenten kunnen hierin een belangrijke rol spelen.

Visie

De Wmo geeft ons de mogelijkheid activiteiten te ontwikkelen, voorzieningen te treffen en diensten aan te bieden waardoor inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Wij willen meer verantwoordelijkheid bij inwoners leggen. Zij zijn in onze visie niet alleen verantwoordelijk voor zichzelf maar ook voor de zorg aan (kwetsbare) medeburgers en hun leefomgeving. We vinden het ook belangrijk dat (welzijns)voorzieningen zich richten op versterking van het vrijwilligerswerk, ondersteuning van mantelzorgers en het verstevigen van sociale verbanden in buurten en wijken. Soms lukt meedoen niet op eigen kracht. In dat geval willen wij voorzieningen realiseren om de zelfredzaamheid te bevorderen.

Welzijn Nieuwe Stijl

In het nieuwe Wmo-beleid moet Welzijn Nieuwe Stijl tot uiting komen, in samenhang met de zogenaamde kanteling. Dat houdt in dat we niet alleen naar beperkingen kijken, maar ook naar mogelijkheden van mensen die een beroep doen op ondersteuning. Dat betekent:

- meer uitgaan van de eigen kracht van mensen
- meer beroep doen op vrijwilligers
- meer kiezen voor groepsgewijze aanpak
- meer kijken naar het probleem achter de vraag
- meer integraal werken
- meer resultaatgericht sturen
- meer ruimte scheppen voor professionals
- meer initiatieven nemen

Dorpskracht

Wij geloven in de kracht, het zelforganiserend vermogen en de creativiteit van onze inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Zij weten zelf het beste wat nodig is om hun dorp levend en vitaal te houden. Zij weten hoe ze het 'naoberschap' een impuls kunnen geven en hoe zij samen voorzieningen in stand kunnen houden. Wij ondersteunen zelfwerkzaamheid vanuit een open houding en met vertrouwen in het particulier initiatief. Bij overname van gemeentelijke taken en voorzieningen door het particulier initiatief bieden wij veel ruimte voor een eigen invulling en uitvoering. In de sociale structuurvisie geven we hiervoor de randvoorwaarden aan.

Sociale en financiële onafhankelijkheid

In onze gemeente wonen inwoners die sociaal of financieel kwetsbaar zijn. Met ons beleid willen we de positie van deze groep versterken, onder meer door participatie en een vangnet van voorzieningen. De voorzieningen zijn gericht op het voorkomen van sociale uitsluiting en armoede; en op het versterken van zelfrespect en het bieden van kansen om zelfredzaam en zelfzorgzaam te zijn.

Vraag van de inwoner

De gemeente is een dienstverlenende organisatie. Hierbij hoort een transparante houding en vlotte behandeling van de vraag van inwoners, gericht op samenwerken en het oplossen van problemen. Als we signalen ontvangen dat een inwoner een beperking ondervindt bij deelname aan de samenleving, gaan wij samen bepalen wat de behoefte aan ondersteuning is. Welke mogelijkheden heeft hij zelf nog en welke oplossingen passen daarbij? In samenspraak komen wij tot een ondersteuningsarrangement op maat.

Om het voorgaande te realiseren werken wij aan de totstandkoming van één loket dat garant staat voor een toegankelijke overheid en een goede informatievoorziening. Daarmee sluiten we aan bij de visie van Antwoord[®] (Westerveld heeft antwoord[®]). Antwoord[®] heeft als ambitie om de burger een transparante

overheid te bieden die een herkenbare ingang biedt voor alle vragen. Niet de burger wordt doorgestuurd, maar de vraag.

Ouderenbeleid

De tijd dat we iemand van gevorderde leeftijd bejaard noemden, ligt achter ons. Om Wim T. Schippers te citeren: 'Als alles goed functioneert, wat is er dan oud aan?' (bron Wikipedia)

In onze samenleving zien we steeds meer vitale ouderen die de regie over hun eigen leven in handen nemen, maatschappelijk actief zijn, de hele wereld over reizen en geen zorgvraag hebben. We willen hun kennis, ervaring, tijd en vaardigheden benutten om het woon- en leefklimaat in Westerveld verder te verbeteren.

Voor de minder vitale ouderen creëren we een vangnet, zodat ze hun beperkingen op een zinvolle manier in hun leven kunnen inpassen. We streven naar een ondersteunende omgeving op de terreinen wonen, welzijn en gezondheidszorgbeleid.

Voorop blijft staan dat ouderen zelf verantwoordelijk zijn voor de eigen levensloop en de gewenste kwaliteit van leven.

Preventief jeugdbeleid

Ons beleid is erop gericht om onze jeugdigen, met hun uiteenlopende talenten en mogelijkheden, voor te bereiden op volwaardige deelname aan de maatschappij. We willen hiervoor voorwaarden scheppen, gebaseerd op de kernbegrippen: zelfstandigheid, zelfredzaamheid en participatie.

Een goede balans tussen preventie en interventie is cruciaal. Ons uitgangspunt daarbij is dat jeugdigen en hun ouders zelf verantwoordelijkheid nemen voor het gewenste aanbod van voorzieningen. Waar mogelijk zullen wij dat ondersteunen.

Individuele voorzieningen

Vangnet

De individuele voorzieningen, zoals genoemd in de Wmo, vormen het vangnet aan ondersteunende voorzieningen. Inwoners komen hiervoor in aanmerking wanneer er geen andere voorliggende, ondersteunende voorzieningen zijn. Daarbij moeten we denken aan ondersteuning door mantelzorgers, de inzet van vrijwilligers en de algemene en collectieve voorzieningen. De individuele voorzieningen kunnen ook een aanvulling bieden wanneer voorliggende voorzieningen onvoldoende zijn om de beperkingen te compenseren.

Wij gaan een eigen bijdrage vragen voor individuele voorzieningen, rekening houdend met het inkomen van onze inwoners. Het eigen vermogen heeft in principe geen invloed op de eigen bijdrage met uitzondering van inkomen uit vermogen. Grondslag voor de eigen bijdrage is artikel 4 lid 2 van de Wmo. Het kan voorkomen dat wij een individuele voorziening niet financieren wanneer het persoonlijk vermogen van dien aard is dat de aanvrager de voorziening zelf kan betalen.

Wij nemen dit beleidsvoornemen op, maar sluiten deze tot nader order buiten werking.

Door deze keuze laten we zien wat we willen, maar wachten de ervaringen van andere gemeenten af en de daaruit voortvloeiende jurisprudentie.

Algemene en collectieve voorzieningen zijn voorzieningen waarover iedereen, ook zonder handicap of beperking, in beginsel kan beschikken. Het gaat om voorzieningen die vrij verkrijgbaar zijn, niet speciaal voor een handicap bedoeld zijn en niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

Zelfzorg en zelfredzaamheid

Zelfzorg betekent dat iemand, ondanks ziekte of handicap, in staat is met de nodige ondersteuning voor zichzelf te zorgen; bijvoorbeeld het zelf meten van bloedsuiker en bepalen van insulinehoeveelheden.

Zelfredzaamheid houdt in dat iemand zonder hulp zelfstandig kan wonen en voor zichzelf kan zorgen. Het is iemand die de regie over zijn eigen leven houdt.

Op het gebied van wonen, welzijn en zorg kan zelfzorg en zelfredzaamheid versterkt worden door:

- een woningvoorraad die levensloopbestendig is en geschikt voor het verlenen van zorg;
- huistechnologie (domotica);

- sociaal veilige buurten;
- inzet van vrijwilligers- en mantelzorgers.

Ook in onze ruimtelijke- en planologische plannen houden we rekening met het versterken van zelfzorg en zelfredzaamheid van onze inwoners.

Collectieve voorzieningen

In onze gemeente moeten voldoende collectieve voorzieningen aanwezig zijn die een beperking of belemmering kunnen compenseren. Op basis van inventarisaties, onder meer van het ‘witte vlekken project’, weten we dat er gaten in het aanbod zitten. Daarom willen wij in deze planperiode werken aan een gericht en effectief aanbod van collectieve voorzieningen. We denken aan meer inzet van vrijwillige dagbesteding, ontmoeting, scootmobiel- en rolstoelpools, contactcirkels voor ouderen, was- en strijkservice, kleine noden dienst, projecten voor thuisadministratie en dergelijke. Hierdoor kan het beroep op duurdere, individuele voorzieningen afnemen. Individuele en collectieve voorzieningen moeten gaan werken als communicerende vaten. Hiermee verwachten we de Wmo individuele voorzieningen, ook voor langere tijd, financieel beheersbaar te houden.

Wij willen de door ons gesubsidieerde maatschappelijke organisaties en instellingen stimuleren zich aan te passen aan deze ontwikkelingen. (o.a. creëren van voorliggende (collectieve) voorzieningen.

Van deze instellingen verwachten we een actieve houding en een ondersteunend aanbod dat gericht is op zelfredzaamheid en participatie.

Sociale samenhang en samenwerking

Bij de Wmo gaat het om de vraag hoe samenhang en samenwerking ontstaat tussen eigen verantwoordelijkheid, informele zorg, Wmo-voorzieningen (algemene c.q. collectieve en individuele), AWBZ-zorg, jeugdzorg, gemeentelijke ondersteuning en facilitering. Voorwaarden hiervoor zijn onder meer: bekendheid van het aanbod, afstemming van dit aanbod en duidelijkheid over de vraag van inwoners. Samenvattend gaat het om intensieve samenwerking en een goede informatievoorziening. De komende jaren willen wij hier actief op in zetten. Wij gaan samenwerken in een netwerk waarbinnen het Wmo-loket als een spin in het web fungeert. Daarvoor brengen wij professionals bij elkaar die hun diensten in samenhang gaan aanbieden.

Een financieel beheersbare Wmo

Uit onderzoek is gebleken dat de kosten in onze gemeente relatief hoog zijn. We gaan ervan uit dat lagere kosten en beheersing van kosten mogelijk zijn. Vergrijzing en ontgroening maken dit ook noodzakelijk. Om meer grip te krijgen op inkomsten en uitgaven rond de uitvoering van de Wmo kiezen we voor: meer differentiatie in de financiële posten, maandelijkse bewaking van de budgetten, ontwikkelen van efficiënte werkprocessen, deskundigheid en meer zicht op de inzet van personeel. De verdere ontwikkeling van het Wmo-loket en de realisatie van algemene en (voorliggende) collectieve voorzieningen maken het mogelijk de kosten ook in de toekomst beheersbaar te houden.

Evaluatie, monitoring, communicatie

Medio 2013 doen wij weer aan een benchmark mee. Wij verwachten dat onze aanpak en inzet dan concrete resultaten zullen laten zien die we in een evaluatienotitie zullen opnemen.

De gemeente zal samenwerking en afstemming op papier vastleggen, via contracten of duidelijk omschreven voorwaarden. Hierbij kunnen ombuigingen en bezuinigingen een rol spelen.

Verder willen wij zorgvuldiger omgaan met vragen en toekenningen. Hierover zullen onze inwoners worden geïnformeerd. Dat betekent dat wij willen inzetten op duidelijke voorlichting en communicatie, over een langere periode (2012-2013).

3. (landelijke) Beleidsontwikkelingen

De gemeentelijke organisatie krijgt waarschijnlijk de komende jaren te maken met een ingrijpende overheveling van taken door het rijk. Het gaat, voor zover nu bekend, om:

- *Begeleiding en dagbesteding van de AWBZ naar de Wmo;*
- *Invoering Wet werken naar vermogen (Wwb, Wajong en Wsw)*
- *Jeugdzorg*

Deze decentralisatie leidt tot overheveling van middelen naar het gemeentefonds. Hoe de middelen worden verdeeld en om welk bedrag het gaat is nog onduidelijk. Wel is bekend dat de decentralisatie gepaard gaat met bezuinigingen. De details rond de overheveling worden in de loop van 2011 of 2012 bekend.

Wij willen deze taken op een efficiënte en effectieve manier gaan uitvoeren. Daarom staan wij open voor opschaling en samenwerking met andere gemeenten en organisaties. Wij zullen de taken uitvoeren binnen de beschikbaar gestelde budgetten.

Begeleiding uit de AWBZ

In de AWBZ worden de functies dagbesteding en begeleiding geschrapt en ondergebracht in de Wmo. Gemeenten worden hiermee voor het eerst verantwoordelijk voor een groep burgers met een zware beperking. Het gaat landelijk om ongeveer 170.000 personen en om twee tot drie miljard euro aan AWBZ-middelen.

Doel: Het kabinet wil de ondersteuning dichterbij de burger organiseren en bezuinigen.

Invoering vindt vanaf 2013 plaats en is bedoeld voor nieuwe of herhaalde aanvragen. Vanaf 2014 is de hele doelgroep in beeld.

Kansen:

- de 'gekantelde werkwijze' ook invoeren bij deze doelgroep. Dat wil zeggen: niet denken vanuit beperkingen maar in mogelijkheden, inzet van het eigen sociale netwerk en waar mogelijk vrijwilligerswerk doen voor de eigen doelgroep. Een voorbeeld: iemand met een psychische aandoening verricht tuinonderhoud voor een gehandicapte medeburger;
- het (nieuw) inrichten van begeleiding vanuit de Wmo-visie in plaats vanuit het perspectief gezondheidszorg;
- het bestaande aanbod voor begeleiding en zorg inzetten voor deze doelgroep;
- welzijnsinstelling en vrijwilligersorganisaties betrekken bij de begeleidingfunctie;
- inzet van eigen- en lokale netwerken;
- de netwerksamenwerking inzetten voor deze doelgroep waardoor samenhangende hulp kan worden verleend.

Pijnpunten:

- algehele doelmatigheidskorting;
- beschikbaar budget voor functie begeleiding is nog onbekend. De nu bekende bandbreedte ligt tussen € 2.1 en € 3.3 miljard. Er bestaat onduidelijkheid over een deel van het uitvoeringsbudget;
- het is nog onbekend of de voorgenomen beperkende voorwaarden voor PGB's worden doorvertaald naar de Wmo. Welke beleidsvrijheid hebben gemeenten hierin?
- het is nog onbekend of hulpmiddelen en inloopfunctie GGZ naar centrumgemeenten worden gedecentraliseerd;
- onvoldoende duidelijkheid over de doelgroep;
- in de toekomst vindt overheveling van budgetten naar de algemene uitkering plaats;
- de vraag is of een gemeente met de omvang van Westerveld de nieuwe taken zelfstandig kan uitvoeren of dat samenwerking noodzakelijk is.

Jeugdzorg

Gemeenten krijgen de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg.

Invoering vindt plaats vanaf 2013. In dat overgangsjaar gaan, zoals aangegeven, begeleidingstaken uit de AWBZ onder de verantwoordelijkheid van gemeenten vallen. Vanaf 2014 tot en met 2016 vindt fasegewijze de overgang van ambulante hulp plaats.

Kansen:

- alle jeugdzorgtaken komen onder één bestuursorgaan die het dichtst bij de burger staat, te weten de gemeente;
- (samenwerkende) gemeenten kunnen een eigen visie op de jeugdzorg ontwikkelen. Ingrediënten zijn: goede intake en diagnose, professionele samenwerking, niet bureaucratische afstemming, ontwikkelen van snel en licht aanbod, voorkomen dat cliënten van het kastje naar de muur worden gestuurd en het ontwikkelen van een ondersteuningsaanbod voor professionals;
- (samenwerkende) gemeenten kunnen door een eenduidige regie de huidige problemen in de jeugdzorg oplossen;
- samenwerking wordt ontwikkeld voor kleinere regio's waar de hele jeugdzorg van licht tot zwaar is ondergebracht. Hiermee voorkomen we dat de ene professional naar de andere kijkt als het in de uitvoering niet goed gaat.

Pijnpunten:

- er moet landelijk een besparing komen van 300 miljoen euro vanaf 2017. Voor Drenthe is dat ongeveer 8 miljoen euro;
- de middelen voor de jeugdzorg worden overgeheveld van het provinciefonds naar het gemeentefonds. Provincies dragen over het algemeen meer bij aan de jeugdzorg dan ze via de doeluitkering van het rijk ontvangen. Het is de vraag of de provincies dit met het oog op de ombuigingen blijven doen. De bezuiniging op de jeugdzorg kan hierdoor op provinciaal niveau hoger uitvallen. Voor gemeenten zou dit betekenen dat de jeugdzorg met nog minder middelen uitgevoerd moet worden of dat we afhankelijk worden van een bijdrage van de provincie;
- voor de jeugdzorg gaat een eigen bijdrage gelden. Dit kan tot een hogere drempel leiden, met alle nadelige maatschappelijke gevolgen tot gevolg;
- het is de vraag of een gemeente met de omvang van Westerveld jeugdzorgtaken zelfstandig kan uitvoeren of dat samenwerking noodzakelijk is.

Drentse pilot jeugd

De Drentse gemeenten en de provincie bereiden zich vanaf 1 januari 2011 samen voor op de overdracht van de jeugdzorg naar gemeenten in 2015. Speerpunt daarbij is dat jeugdigen en hun ouders dicht bij huis en zo snel en effectief mogelijk geholpen worden. Deze ambitie staat centraal in de pilot 'Op weg naar een effectieve ketensamenwerking in de Drentse jeugdzorg. Meetbaar beter!' De manier waarop in Drenthe vanaf 1 januari 2011 de jeugdzorg is georganiseerd biedt goede kansen om deze ambitie waar te maken.

Laagdrempelig

We willen in Drenthe de steun en zorg voor jeugdigen en hun ouders laagdrempelig aanbieden via de Centra voor Jeugd en Gezin¹. Jeugdigen en ouders moeten in maximaal twee stappen het juiste aanbod kunnen krijgen. Basisvoorzieningen als kinderopvang, onderwijs, huisartsen en politie kunnen verwijzen naar een CJG. Jeugdigen en ouders kunnen ook zelf gebruik maken van de laagdrempelige toegang met een herkenbaar hulp- en zorgaanbod. Vanuit het CJG kan eventueel 2° lijnszorg worden ingezet. We streven ernaar om jeugdigen en ouders doelgericht en doelmatig, niet langer dan nodig, te ondersteunen. Daarbij willen we de eigen kracht van ouders, jeugdigen en hun netwerken stimuleren en waar nodig herstellen.

Noodzakelijke acties

Het voorgaande vraagt om 2 belangrijke acties die nauw samenhangen:

¹ We spreken in deze notitie over de Centra voor Jeugd en Gezin waarbij we er vanuit gaan dat deze CJG's sluitende samenwerkingsafspraken hebben of gaan maken met de zorgstructuren (ZAT's) in het onderwijs in hun regio. Waar CJG staat bedoelen we dus CJG en ZAT.

1. Het versterken en verbeteren van de toegang
In de Drentse visie vormen de CJG's het centrale punt binnen het jeugdbeleid en de jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg mag hierin geen extra tussenstap zijn. Toegangstaken² van Bureau Jeugdzorg moeten daarom vanuit de CJG's worden uitgevoerd. In de pilotperiode zal Bureau Jeugdzorg de wettelijke indicatietaak voor een groot deel afbouwen en omzetten naar een vorm van verwijzing.
2. Het meer in samenhang brengen en toegankelijker maken van het aanbod
We willen de 2^e lijnszorg (jeugdzorg bij opvoed- en opgroei problemen, gesloten jeugdzorg, justitiële jeugdzorg, jeugd lvg en jeugd ggz) meetbaar beter laten aansluiten bij de vraag vanuit de CJG's. Daarbij zal deze 2^e lijnszorg meer in samenhang moeten worden uitgevoerd onder de regie van de gemeente.

Wet werken naar vermogen (Wwnv)

Invoering vindt plaats vanaf 1 januari 2013. Het uitgangspunt is dat zoveel mogelijk mensen met een uitkering aan het werk gaan bij een reguliere werkgever. Een activerend stelsel van sociale zekerheid moet dit ondersteunen.

De nieuwe wet biedt onderdak aan: Wet werk en bijstand (Wwb), Wet werk en arbeidsondersteuning jong gehandicapten (Wajong), Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Wet investeren in jongeren (Wij).

Kernpunten nieuwe wet:

- mensen werken naar vermogen, bij voorkeur bij een reguliere werkgever;
- mensen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun werk, maar krijgen ondersteuning of begeleiding waar dat nodig is;
- zoveel mogelijk harmoniseren van polisvoorwaarden;
- ontschotting van reïntegratiebudgetten;
- gemeenten voeren de nieuwe wettelijke regeling uit;
- invoering van het instrument van loondispensatie waardoor werkgevers mensen naar de geleverde productiviteit kunnen betalen;
- voor jonggehandicapten die echt niet kunnen werken blijft de Wajong bestaan. Voor mensen die alleen in een beschutte omgeving kunnen werken, blijft beschut werken mogelijk.

Kansen:

- vermindering van wetten voor vergelijkbare doelgroepen;
- werkgevers worden niet meer door verschillende uitkeringsinstanties benaderd voor een werk- en scholingsaanbod;
- meer eenduidigheid in inkomensondersteuning voor vergelijkbare doelgroepen;
- regie op arbeidsmarktbeleid door één bestuursorgaan;
- creativiteit aan de dag leggen.

Pijnpunten:

1. grote korting van ongeveer 75% op reïntegratiebudget van 400 miljoen euro(landelijk).
Daardoor blijven slechts minimale mogelijkheden over om mensen te activeren. Deze korting heeft naast maatschappelijke gevolgen als sociaal isolement en gezinsproblemen, gevolgen voor de uitstroom en daarmee voor het aantal cliënten;
2. vermindering rijksbijdrage Wsw van 5.000,00 euro per sociale eenheid;
3. voor 1 januari 2012 moet een plan ingediend worden om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit het transformeringsfonds van 400 miljoen euro;
4. transformeringsfonds is onvoldoende om bezuinigingen op te vangen;
5. gemeenten lopen een financieel risico bij de bescherming van oude doelgroepen en CAO afspraken 'beschut binnen' (Wsw);
6. Westerveld neemt deel aan twee gemeenschappelijke regelingen, Reestmond en IGSD (Intergemeentelijke Sociale dienst). De vraag is welke nieuwe samenwerkingsverbanden

² Toegangstaken Bureau Jeugdzorg zijn: deskundigheidsbevordering, aansluiting, aanmelding, indicatie, AMK en casemanagement.

eventueel ontstaan. Verder zijn financiële consequenties onoverkomelijk bij het niet langer deelnemen aan de huidige regelingen.

7. het wordt een moeilijke klus werkgevers te verleiden de mensen uit de doelgroep tegen loonwaarde in dienst te nemen;
8. financiële risico's voor gemeenten zijn niet te overzien.

Pluspunt:

- geen greep uit het gemeentefonds;
- afschaffen Wwik (Wet werk en inkomen kunstenaars);
- afbouw dubbele heffingskorting in het referentie minimumloon.
- wetsvoorstel Wwb-maatregelen;

De inhoud van de Wwb-maatregelen op een rijtje:

- afschaffing van de bijstand voor inwonenden;
- de toets op het partnerinkomen wordt een toets op het huishoudinkomen, waarbij inkomen en vermogen van alle (volwassen) gezinsleden in aanmerking worden genomen;
- in de bijstand komt een wettelijke plicht tot tegenprestatie naar vermogen;
- de Wij wordt afgeschaft, met daaraan gekoppeld een aanscherping van de toegangseisen voor de gehele Wwb. Iedereen moet eerst zélf vier weken actief op zoek naar werk, voordat men aanspraak kan maken op bijstand. Voor jongeren geldt bovendien de verplichting om in die vier weken ook de mogelijkheden van regulier onderwijs te onderzoeken;
- afschaffing ontheffing arbeidsverplichting voor alleenstaande ouders met kinderen tot 5 jaar;
- intrekken van de wet Vazalo (Voorzieningen arbeid en zorg alleenstaande ouders);
- gemeenten krijgen een verordeningsplicht als het om de participatie van schoolgaande kinderen gaat;
- beperking van de verblijfsduur in het buitenland tot 4 weken;
- plafond inkomensgrens gemeentelijke minimabeleid komt op 110%.

4. Sociale samenhang en samenwerking

De kern van onze visie op sociale samenhang en leefbaarheid is dat burgers prettig moeten kunnen wonen en leven in hun sociale omgeving. Ze delen normen en waarden, tonen betrokkenheid en voelen zich onderling verbonden.

Kleurrijk palet

Wij vinden het voor onze burgers belangrijk dat er in Westerveld sprake is van gelijkwaardigheid, betrokkenheid en goede netwerken. Deze netwerken moeten over en weer bekend zijn en elkaar ondersteunen wanneer dat nodig is.

Wij nemen hier de aanbevelingen uit het ‘witte vlekken’ onderzoek, ‘kleurrijk palet’ volledig over. Ze zijn specifiek voor ouderen geformuleerd, maar betreffen in wezen alle burgers. De algemene conclusie van het onderzoek is dat er veel aanbod is, maar dat op een aantal punten zeker nog verbeteringen en vernieuwingen mogelijk zijn. Daarbij gaat het zowel om het functioneren van gemeentelijke als maatschappelijke organisaties.

Kernpunten

We streven ernaar dat:

- vraagverheldering onafhankelijk tot stand komt als start van een betere dienstverlening;
- bestaande voorzieningen en structuren beter op elkaar aansluiten;
- er voldoende passende mogelijkheden voor wonen ontstaan;
- er voldoende mogelijkheden voor ontmoeting komen;
- toegankelijke informatie over inkomensondersteuning beschikbaar komt;
- voorlichting wordt gegeven over verschillende vervoersmogelijkheden;
- verwijzing naar zorg- en dienstverlening gebaseerd is op de vraag en niet op instellingsbelangen;
- samenhangende arrangementen zorg en welzijn tot stand komen;
- interdisciplinair werken wordt bevorderd, onder meer met case-managers;
- de loketfunctie voor informatie, advies en cliëntondersteuning verder wordt ontwikkeld.

Samenwerking en afstemming

In 2011 wordt de samenwerking op verschillende punten verbeterd. De ouderenadviseurs krijgen een centrale rol en hebben het proces in gang gezet. De organisaties die betrokken zijn bij wonen, welzijn en zorg in onze gemeente en Meppel hebben de intentie uitgesproken aan betere samenwerking en afstemming te gaan werken. Ook wordt de terugkoppeling na doorverwijzing onderling verbeterd.

5. Burgerparticipatie

Meedoen wil zeggen: deelname aan de samenleving door alle burgers, ook kwetsbare burgers. We willen burgers en instellingen betrekken bij het ontwikkelen van visie en beleid, gericht op maatschappelijke ondersteuning. Burgerparticipatie is nauw verbonden met het begrip 'Civil Society' dat verwijst naar een evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheden tussen overheid, burgers en maatschappelijk middenveld.

Betrokkenheid burgers

In de Wmo heeft het betrekken van burgers en raadplegen van cliënten een centrale plek gekregen. Wij hebben hieraan vorm gegeven door diverse belangengroepen als onze gesprekspartner te benoemen op het brede terrein van de Wmo. De ervaring van de afgelopen jaren laat zien dat de overlegstructuren in Westerveld elkaar overlappen. Ze zijn daardoor niet altijd efficiënt en effectief en wekken verwachtingen die niet waar te maken zijn.

De komende tijd willen wij in overleg tot een andere opzet van de overlegorganen rond de Wmo komen, zoals een heldere afbakening van taken en verantwoordelijkheden. Van de betrokken organisaties verwachten wij dat ze meer naar buiten zijn gericht. Zij moeten de burger en de organisaties actief opzoeken, bijvoorbeeld door het bezoeken van specifieke locaties en doelgroepen en door uitwisseling van ervaringen met andere organisaties.

Doel, resultaten en planning

<u>Doel</u>	<u>Planning</u>
Benutten van deskundigheid en verhogen van draagvlak van burgers en organisaties van belanghebbenden bij het gemeentelijke beleidsproces.	
<u>Wat gaan we daarvoor doen (resultaten)?</u>	
1. Herstructureren van de overlegorganen rond de Wmo via een vooraf afgesproken aanpak en met een heldere afbakening van taken en verantwoordelijkheden.	2012
2. Het verrichten van klanttevredenheidsonderzoeken gericht op de dienstverlening van de gemeente, de doeltreffendheid van het beleid, de communicatie en de samenwerking. Klanten zijn: cliënten, burgers en betrokken instellingen. Het cliëntonderzoek vindt jaarlijks plaats. Voor de andere onderzoeken en de benchmark denken wij aan 1 x per 4 jaar.	m.i.v. 2013
3. Het professioneel opbouwwerk inzetten voor inhoudelijke ondersteuning en begeleiding van burgers en organisaties. Dit is in de kerntaken van het welzijnswerk vastgelegd.	2012-2015
4. Afstemmen bestaande regelingen en/of ontwerpen stimuleringsregeling dorpskracht	2012/2013
<u>Kengetallen - indicatoren:</u>	
1. aantal ondersteunende op participatie gerichte activiteiten	
2. Cijfers en bevindingen onderzoeken klanttevredenheid en benchmark; minimaal gelijk aan het gemiddelde op de participatiethermometer in de benchmark Wmo	
3. Prestatieafspraken welzijnsinstelling	

Financiën

<u>Lasten</u>	2012	2013	2014	2015
Binnen bestaande budgetten				
Tevredenheidsonderzoek	3.000	3.000	3.000	3.000
Benchmark	-	5.000	-	-

6. Preventief jeugdbeleid

De nota jeugdbeleid 2010-2014 'Voor klein en groot!' is eind 2010 door de gemeenteraad vastgesteld en vormt het vertrekpunt voor ons jeugdbeleid in de komende jaren. Dit beleid is er op gericht om jeugdigen met hun uiteenlopende talenten en mogelijkheden toe te rusten voor een volwaardige deelname aan de maatschappij. Kernbegrippen in dit verband zijn zelfstandigheid, zelfredzaamheid en participatie.

Thema's

De volgende thema's komen in ons jeugdbeleid aan de orde:

- Jeugdgezondheidszorg en gezonde leefstijl
- Jeugdzorg
- Jeugd en veiligheid
- Jeugd en vrije tijd
- Jongerenparticipatie
- Doorgaande leerlijn en schoolprestaties
- Arbeid en inkomen

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Het CJG is bedoeld voor iedereen die aanloopt tegen vraagstukken over opvoeden en opgroeien: jeugdigen, ouders of verzorgers en professionals. In prestatieveld 2 van de Wmo zijn taken vastgelegd die moeten worden ondergebracht in het CJG. De regie over de uitvoering van deze taken is in handen van de gemeente.

Het gaat om de volgende vijf taken.

- advies en informatie
- signaleren van problemen
- uitvoeren van licht pedagogische hulp
- toeleiding naar hulp
- zorgcoördinatie

Wij vinden het belangrijk dat het CJG hoge kwaliteit levert, het kind centraal stelt, minder kwetsbaar is en zo efficiënt en effectief mogelijk wordt ingericht. Om deze redenen is samenwerking gezocht met buurgemeente Hoogeveen.

Drentse pilot Jeugd

Het functioneren van de jeugdzorg staat ter discussie. Daarom moet de jeugdzorg een wezenlijke verandering ondergaan, zowel in de organisatie als in de werkwijze. Het rijk wil het financieringssysteem drastisch wijzigen en alle taken op het gebied van jeugdzorg overhevelen naar gemeenten. Daarbij gaan de CJG's dienen als frontoffice.

De 12 Drentse gemeenten en de provincie Drenthe hebben op 28 februari 2010 afgesproken om gezamenlijk de zorg aan jeugdigen te verbeteren. Daarvoor gaan we de eerder genoemde Drentse pilot jeugd uitvoeren. De ambitie is om effectieve ketensamenwerking tot stand te brengen tussen het lokale jeugdbeleid, de zorgstructuren in het onderwijs en intersectorale jeugdzorg. Vragenlijsten en praktijkonderzoek moeten de resultaten meetbaar maken.

Het project is op 1 januari 2011 van start gegaan. Op dit moment is nog niet aan te geven wat de (financiële) consequenties zijn van de overgang van de jeugdzorg naar de gemeenten.

Doel, resultaten en planning

<u>Doel</u>	Planning
Jongeren en kinderen groeien geestelijk en lichamelijk gezond en veilig op. Er is aandacht (binnen verschillende leefdomeinen) voor een gezonde leefstijl en voor een veilige omgeving.	2012-2015
<u>Wat gaan we daarvoor doen (resultaten)?</u>	Voor 2016
<ol style="list-style-type: none">1. Het realiseren van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) waarin ook de nieuwe jeugdzorgtaken hun plaats krijgen.2. Kinderen komen al op jonge leeftijd in contact met taal door middel van aanbod vanuit peuterspeelzaal, kinderopvang en/of bibliotheek3. Jeugd- en jongerenwerk is betrokken bij politieke participatie van jongeren4. Jongeren zijn in de gelegenheid een maatschappelijke stage te lopen5. Frisfeesten voor jongeren vanaf 12 jaar6. Een uniforme en regionaal gerichte aanpak van de jeugdproblematiek zuidwest Drenthe7. Toezicht op en het in kaart brengen van de locaties en bezoekers van hangplekken en keten8. Signalen van huiselijk geweld worden vroegtijdig onderkend en gemeld9. Combinatiefunctionarissen ondersteunen leerkrachten bij het geven van de bewegingslessen, initiëren en verzorgen naschools sportaanbod, organiseren culturele activiteiten en ondersteunen organisaties met sportieve en culturele activiteiten in de vakanties.	
<u>Kengetallen – indicatoren - bronnen:</u>	
<ol style="list-style-type: none">1. CJG2. aantallen deelnemers frisfeesten3. uitbreiding vakantie-activiteiten	

Financiën

<u>Lasten</u>	2012	2013	2014	2015
Binnen bestaande budgetten				
Peuterspeelzaalwerk	186.230	idem	idem	idem
Vrijwillig jeugd- en jongerenwerk	10.440			
Kon.dag.act.	1.500			
J. en J. werk WMW	185.000			
Jeugdgezondheidszorg	400.000			
Project verslaving	1.260			
Jeugdsport	36.000			
Combinatiefunctionarissen	137.400			

7. Dorpenbeleid

Wat kunnen inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zelf bijdragen aan het creëren van een blijvend, goede leefomgeving met een passend voorzieningenniveau? Wat is er aan zelfredzaamheid, zelforganiserend vermogen en creativiteit in onze dorpen aanwezig? Hoe sterk is onze 'Dorpskracht'?

Verenigingen plaatselijk belang

De samenwerking tussen de verenigingen voor plaatselijk belang ligt vast in een convenant. In goed overleg is de afgelopen jaren afgeweken van de organisatorische aspecten van samenwerking, maar niet van de inhoudelijke. In deze planperiode gaan we een sociale structuurvisie ontwikkelen die aanleiding kan zijn het convenant aan te passen.

Om de verenigingen voor plaatselijk belang meer vrijheid te geven en meer ruimte te scheppen voor ontwikkelingen in het dorp, willen we in overleg de beleidsregels rond de samenwerking aanpassen.

Samenwerking corporaties

De samenwerking met de woningcorporaties is formeel geregeld in het woonplan en via prestatieafspraken, maar deze zijn verouderd. Een nieuwe (regionale) woonvisie is in ontwikkeling. Als gevolg daarvan zullen er ook nieuwe prestatieafspraken gemaakt moeten worden. Dit verandert echter niets aan de goede, informele samenwerking tussen inwoners, gemeente en corporaties.

De samenwerking richt zich op de beleidsterreinen:

- problematisch wonen;
- ontwikkelingen nieuwbouw;
- kwaliteitsverbetering bestaande woningbouwvoorraad;
- investeren in de openbare ruimte;
- huisvesten kwetsbare groepen;
- duurzaamheid.

Ruimtelijke en sociale structuurvisie

Iedereen die in een wijk of dorp woont, bezoekt verschillende voorzieningen en is bereid daarvoor een bepaalde afstand te overbruggen. Een basisschool zien mensen bijvoorbeeld graag op loop- of fietsafstand, kinderopvang in het eigen dorp, maar voor uitgaan en cultuur stapt men vrij gemakkelijk in de auto naar een ander dorp of stad.

Westerveld verandert en daardoor staat het draagvlak van voorzieningen in de toekomst onder druk. De raad heeft daarom op 26 april 2011 besloten een samenhangende visie voor de toekomst van Westerveld op te stellen, bestaande uit een ruimtelijke en sociale structuurvisie. Deze moet richting geven aan de toekomst van Westerveld. De ambitie is om samen met inwoners en maatschappelijke organisaties een kwalitatief goed en passend voorzieningenniveau te realiseren en te behouden.

Voorzieningen

De sociale structuurvisie zal ingaan op voorzieningen als: onderwijs, binnensport, buitensport, zwembad, dorps huis, bibliotheek, ouderenvoorzieningen en culturele voorzieningen. De ruimtelijke structuurvisie zal ingaan op de gevolgen hiervan. Stel dat er in de toekomst voorzieningen verdwijnen, samengaan of nieuwe bijkomen. Waar gebeurt dit dan en wat doen we met vrijkomende locaties?

De sociale structuurvisie houdt direct verband met prestatieveld 1 van de Wmo. Dit prestatieveld beoogt namelijk het 'bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten in de breedste zin van het woord.' Wmo-doelgroepen zijn belangrijke gebruikers van verschillende voorzieningen in Westerveld. Zij zullen te maken krijgen met veranderingen in de beschikbaarheid en nabijheid van voorzieningen. Door in te spelen op wensen en behoeften van WMO-doelgroepen kan de sociale structuurvisie bijdragen aan een goede 'match' tussen vraag en aanbod van voorzieningen.

Hierbij moeten we vooral denken aan voorzieningen en ruimten die goed bereikbaar zijn en ontmoeting bevorderen.

Een ander doel van de sociale visie is dat inwoners voorzieningen zoveel mogelijk zelf in stand houden door dorpskracht. Dorpskracht staat voor het zelforganiserend vermogen en creativiteit van inwoners.

Dorpshuizen

Het is onze ambitie om de dorpshuizen te verzelfstandigen en meer taken en verantwoordelijkheden aan de inwoners te geven. Het eigendom van dorpshuizen zullen we overdragen aan inwoners of andere sociaal-maatschappelijke partners. Dorpshuizen hebben toekomst wanneer inwoners en verenigingen gezamenlijk voor een gezonde exploitatie kunnen zorgen. Hiervoor doen we een beroep op de sociale samenhang in dorpen en de zelfwerkzaamheid van inwoners.

Uitgangspunten

Raad en college hebben besloten dat de visies richtinggevend zijn voor gewenste ontwikkelingen en te nemen besluiten en beleidsvoorstellen. Bevolkingssamenstelling en terugtrekkende overheid spelen hierin een belangrijke rol. De volgende uitgangspunten zijn vastgesteld.

- wij kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit;
- wij kijken over dorpsgrenzen heen en kiezen voor een benadering vanuit logisch opgebouwde verzorgingsgebieden;
- wij gaan uit van de dynamiek en mobiliteit van de inwoners;
- wij gaan uit van het delen van voorzieningen door inwoners, maatschappelijke organisaties en andere partijen;
- wij gaan uit van het slim combineren van voorzieningen.

Doel, resultaten en planning

<u>Doel dorpenbeleid</u>	Planning
Bevorderen van de leefbaarheid, sociale samenhang en vitaliteit van de dorpen in de gemeente.	
<u>Wat gaan we daarvoor doen?</u>	
1. De bestaande beleidsregels voor het dorpenbeleid aanpassen, zodat de verenigingen voor plaatselijk belang jaarlijks een vrij besteedbaar budget ontvangen om de leefbaarheid in de dorpen te versterken.	Afhankelijk financiën
2. Bij herstructurering samen met de corporaties plannen ontwikkelen voor de inrichting van de openbare ruimte, inclusief speelvoorzieningen.	2012
3. Na vaststelling van de sociale structuurvisie samen met de verenigingen voor plaatselijk belang het convenant evalueren en zonodig aanpassen.	2013
4. Experimenteren met inzet van inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven in de fysieke leefomgeving.	vanaf 2013
5. Bevorderen dorpskracht	
<u>Kengetallen – indicatoren – bronnen</u>	
Aantal experimenten inzake de fysieke leefomgeving.	

Financiën

<u>Lasten</u>	2012	2013	2014	2015
Binnen bestaande budgetten				
Subsidies dorpsgemeenschappen	6.192	6.192	6.192	6.192
Ontwikkelen dorpsagenda's e.d.	20.000	20.000	20.000	20.000
Uitvoering dorpsagenda's	20.000	20.000	20.000	20.000

8. Individuele voorzieningen

De Wmo (artikel 4) geeft aan dat de gemeente mensen met een beperking in bepaalde gevallen moet compenseren. Dat is aan de orde als de zelfredzaamheid in het huishouden, verplaatsen in en om de woning, lokaal verplaatsen per vervoermiddel en ontmoeten van andere mensen in het geding is. De gemeente houdt daarbij rekening met persoonlijke omstandigheden, onder andere met de eigen verantwoordelijkheid, leefsituatie en kenmerken en de mogelijkheden van de aanvrager om zelf in de kosten te voorzien.

Resultaten

We willen dat iedere burger:

- kan wonen in een schoon en leefbaar huis;
- kan wonen in een geschikt huis;
- kan beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften;
- kan beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding;
- kan zorgen voor thuiswonende kinderen;
- zich kan verplaatsen in, om en nabij het huis;
- zich lokaal kan verplaatsen per vervoermiddel;
- de mogelijkheid heeft om contacten te onderhouden met andere mensen en deel te nemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten.

In de verordening waarin deze resultaten zijn benoemd, wordt een en ander toegelicht.

Inclusief beleid

Inclusief beleid houdt in dat we streven naar een samenleving waarin iedereen meedoet en niemand wordt buitengesloten. Dit houdt in dat we rekening houden met mensen met een beperking. Veel algemene voorzieningen en diensten waar de gemeente invloed op heeft, zouden op deze manier gestalte moeten krijgen.

Maatregelen om het gebruik van reguliere voorzieningen te bevorderen (preventie), passen bij inclusief beleid. De wet kent geen doelgroepenbeleid, maar inzicht in de verscheidenheid van doelgroepen is voor ons cruciaal.

Zelfredzaamheid

Door vergrijzing en mensen die langer zelfstandig blijven wonen, krijgen we steeds meer te maken met inwoners die ondersteuning nodig hebben. Deze ondersteuning richt zich op herstel en compensatie van de zelfredzaamheid.

Uitgangspunt is dat mensen met een beperking net als ieder ander actief deel kunnen nemen aan de samenleving. De Wmo richt zich niet alleen op het compenseren van beperkingen, maar ook op het ondersteunen bij wat mensen met beperkingen nog wel kunnen.

De compensatie kan bestaan uit bemiddelen in het bestaande en te vormen sociaal netwerk, of het gebruik maken van algemene of collectieve voorzieningen. Het is belangrijk hiervoor een breed palet aan collectieve voorzieningen te gebruiken dat, zo mogelijk, door vrijwilligers in stand wordt gehouden.

Bezuinigingen

Minder middelen in het gemeentefonds betekent dat we moeten bezuinigen op diverse gemeentelijke producten, waaronder de individuele voorzieningen. Deze kunnen voor een deel worden gerealiseerd door:

- voorliggende voorzieningen beter te benutten;
- heroriëntatie op inkomensgrenzen;
- verhogen of invoeren van eigen bijdragen;
- onderzoeken van de eigen (financiële) mogelijkheden van de aanvrager;
- kleine woningaanpassingen algemeen gebruikelijk te verklaren (Handgrepen, verhoogd toilet en dergelijke die bij elke reguliere bouwmarkt te koop zijn).

Een voorstel tot herziening van de verordening individuele voorzieningen en de daarbij behorende beleidsregels en besluit zullen we tegelijk met dit beleidsplan inbrengen.

Doel, resultaten en planning

<u>Doel</u>	Planning
<p>Meedoen voor alle burgers, onder andere door: het mobiliseren van netwerken, organiseren van of verstrekken van algemene, collectieve of individuele voorzieningen. Samenwerken met aanbieders van voorzieningen en diensten in het kader van de Wmo.</p>	
<u>Wat gaan we daarvoor doen?</u>	
<p>1. Acht resultaten die moeten kunnen worden bereikt op grond van artikel 4 lid 1 van de Wmo. Voor een nadere omschrijving van deze resultaten verwijzen wij naar de brochure (februari 2010): Denken in resultaten, van de VNG, CG-Raad (Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland) en CSO (Koepel van Ouderenorganisaties). Ook verwijzen wij naar de verordening en toelichting die in dezelfde periode als dit plan worden aangeboden.</p>	2012 e.v.
<p>2. Het financieel perspectief moet worden verbeterd door inkomensgrenzen te stellen of te verlagen, de eigen bijdragen te verhogen en meer voorzieningen algemeen gebruikelijk te verklaren. Uitwerking vindt plaats in verordening, beleidsregel en besluit.</p>	2012 e.v.
<p>3. Totstandkoming van een toegankelijk Wmo-loket als brede informatievoorziening dat zorgt voor het eerste klantcontact. Burgers hebben een duidelijke ingang (het KlantContactCentrum van de gemeente) waar ze met al hun vragen over de overheid terecht kunnen. (Nadere uitwerking in bedrijfsplan Wmo-loket en Wmo IV, inclusief inkomensondersteuning)</p>	2012
<p>4. Algemene en collectieve voorzieningen worden gecreëerd ter vermindering van aanvragen individuele voorzieningen.</p>	2012 e.v.
<p>5. In contracten, subsidietoekenningen en andere overeenkomsten inzake wonen, welzijn en zorg wordt samenwerking, afstemming en casemanagement afgesproken (keten en netwerk).</p>	2012 e.v.
<u>Kengetallen – indicatoren – bronnen</u>	
<p>1. Aantal individuele verstrekkingen daalt in verhouding tot de toename van de vergrijzing, waardoor de totale uitgaven minimaal zijn verminderd conform de aannames in de 2^e burap 2010;</p>	
<p>2. Scores in onderzoeken naar klanttevredenheid blijven minimaal gelijk;</p>	
<p>3. Informatie, advies en ondersteuning zijn fysiek, via media en digitaal, eenvoudig toegankelijk (brochures, locaties, zoekwoorden, e.d.)</p>	
<p>4. aantal actuele informatiedragers</p>	

Financiën

<u>Lasten</u>	2012	2013	2014	2015
Binnen budgetten 6070103 en 6070109				
Inclusief extra budgetten Wmo-loket en	30.000	32.000	32.000	33.000
collectieve voorzieningen	70.000	70.000	p.m.	p.m.
Bezuinigingen IV	64.760	145.710	226.660	-
Vervoersvoorzieningen	200.000	150.000	150.000	150.000
Woningaanpassingen	390.000	370.000	340.000	340.000
Hulp in de huishouding	2.000.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000
Rolstoelen	140.000	140.000	120.000	120.000
Collectief vervoer	450.000	440.000	410.000	410.000

9. Ouderen

De zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van burgers en hun directe omgeving is voor ons uitgangspunt. Iedereen doet mee en levert naar vermogen een bijdrage aan het ontstaan van sociale netwerken, al of niet met ondersteuning. Dat geldt ook voor ouderen.

Wij willen dat ouderen zoveel mogelijk betrokken zijn bij de samenleving en participeren naar vermogen, zodat het gevaar van maatschappelijke uitval, isolement en eenzaamheid zoveel mogelijk wordt voorkomen. Kortom: elke burger doet mee naar draagkracht; fysiek, mentaal en financieel.

Maatschappelijk actief

Ouderen van nu zijn fitter en maatschappelijk actiever dan voorheen, al denken veel mensen nog steeds dat ouderen hulpbehoevend worden en geïsoleerd raken van de samenleving. Natuurlijk kunnen gezondheidsklachten toenemen als je ouder wordt, maar dat is niet ons uitgangspunt.

Vernieuwende activiteiten

Het 'naoberschap' is in Westerveld nog terug te vinden, maar neemt wel af. Inwoners, en dus ook ouderen, kunnen hier niet altijd meer op rekenen. Arbeidsparticipatie en opleidingsniveau van onze inwoners zijn veranderd, behoeften veranderen ook en daarmee samenlevingspatronen.

Ook ouderen zoeken vernieuwende activiteiten. Er is onder andere behoefte aan kleinschalige activiteiten dichtbij huis ter aanvulling op de bestaande activiteiten. Ontmoeting is daarbij een belangrijke drijfveer. Ouderen hebben aangegeven behoefte te hebben aan een contactpersoon (vrijwilligers) in de buurt waar ze met hun vragen en verhalen terecht kunnen.

Keuzes

Het aantal ouderen neemt nog steeds toe in de komende 20 à 30 jaar, zoals blijkt uit onderstaand schema. Wij zullen keuzes moeten maken, omdat we mogelijk te maken krijgen met vragen om meer voorzieningen en diensten. Wij verwachten dat de (oudere) burger ook keuzes maakt en rekening houdt met zijn of haar leeftijd als het gaat om de wooncarrière, woonlocatie en een sociaal netwerk. Gezondheidszorg speelt hierin een belangrijke rol. Vanaf 1 juli 2010 ligt de verantwoordelijkheid voor de preventieve ouderengezondheidszorg bij gemeenten. Wij moeten zorgdragen voor het monitoren, signaleren en voorkomen van gezondheidsproblemen bij ouderen.

Bevolkingsontwikkeling Westerveld (prognose uit Drenthe in cijfers van aug. 2009)

Bevolkingssamenstelling				
	2010	2020	2030	2040
0-4 jr	890	760	650	510
5-19 jr	3.330	2.840	2.270	1.940
20-64 jr	10.810	9.680	7.850	5.960
65-74 jr	2.370	2.890	3.250	2.870
75-84 jr	1.420	1.820	2.300	2.560
85 jr en ouder	480	620	920	1.220
Totaal	19.300	18.610	17.240	15.060

= 4.270 65+ in 2010

= 22 van de 100 Westervelders is ouder dan 65 jaar

= 6.650 65+ in 2040

= 44 van de 100 Westervelders is ouder dan 65 jaar

Woonbehoeften

De groep van 55 tot 70 jaar is voor het overgrote deel zelfredzaam. Vanaf 70 jaar kan het ouder worden gepaard gaan met een afname van vitaliteit en mobiliteit. Speciale voorzieningen voor zorg en wonen in de buurt vindt men dan vaak een voordeel.

De 'nieuwe oudere' wil meer keuzemogelijkheden en meer kwaliteit. Men kiest, zeker als de mobiliteit afneemt, voor een woning of woonzorgvoorziening in één van de hoofdkernen waar ook andere voorzieningen zijn. Vanuit dat oogpunt gezien is het belangrijk dat de maatschappelijke en commerciële basisvoorzieningen in de vier grote kernen op peil blijven. Doorstroming in de wooncarrière moet

worden bevorderd. Aanpassingen en leeftijdsbestendig maken van woningen, zowel bij nieuwbouw als bij renovatie, is van groot belang voor de toekomst.

Welzijn

Stichting Ouderenbeleid Westerveld (SOW), Stichting Welzijn Meppel Westerveld (WMW) en de gemeente hebben in 2009 en 2010 met elkaar gesproken over taakverdeling, functies en rollen. De demografische ontwikkelingen maken dat afstemming dringend gewenst is.

Soms kun je daarbij samen optrekken en activiteiten aanbieden, soms is het beter afzonderlijk op te treden, maar wel in goed overleg. De organisaties en de gemeente houden hun eigen verantwoordelijkheid, maar sluiten op elkaar aan en ondersteunen elkaar.

De SOW adviseert ons over ouderenbeleid. Voor ondersteuning en begeleiding van taken en functies kan de SOW terecht bij WMW. WMW en SOW geven beiden signalen door die belangrijk zijn voor ons beleid.

Zorg

Kwaliteit van zorg en zorgvoorzieningen voor ouderen hebben prioriteit. Daarbij willen we een preventieve aanpak bevorderen.

De benodigde middelen kunnen vrijkomen door besparingen op voorliggende voorzieningen. In combinatie met minder gebruik van Wmo-IV kan er worden geschoven met middelen binnen de beschikbare budgetten.

Doel, resultaten en planning

<u>Doel</u>	Planning
<p>Ouderen moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. (Preventieve) activiteiten worden aangeboden ter bevordering van hun fysieke en mentale gezondheid. Informatie en advies en cliëntondersteuning zijn dicht bij de woonomgeving van veel ouderen te vinden. Levensbestendig wonen wordt bevorderd.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <p>Op grond van de Wet publieke gezondheid heeft met name de GGdDrenthe de opdracht:</p> <ol style="list-style-type: none"> het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren; het ramen van de behoeften aan zorg; de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als comorbiditeit (twee of meer stoornissen bij één patiënt); het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding; het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van factoren die de gezondheid bedreigen of bevorderen <p>De welzijnsbevorderende instellingen zal worden gevraagd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrijwilligers in staat te stellen om activiteiten te ontplooiën ter bevordering van de fysieke en mentale gezondheid; - sociale (signalerings-) netwerken te ondersteunen en te bevorderen; - vrijwilligers te faciliteren en te begeleiden door professionele ondersteuners; - de (zilveren) kracht en kwaliteiten van ouderen (beter) te benutten; - eenzaamheid en sociaal isolement te signaleren en adequaat aan te pakken; - bewegings-, ontmoetings- en educatieve activiteiten te bevorderen. Dat kunnen in het verlengde hiervan ook recreatieve en culturele activiteiten zijn. 	<p>permanent</p>
<p><u>Kengetallen – indicatoren – bronnen</u></p> <ol style="list-style-type: none"> uitbreiding van het aantal levensloopbestendige woningen (huur en koop); aantal nieuwe activiteiten die de fysieke en mentale gezondheid bevorderen; aantal bemiddelde vrijwilligers (60+) door Servicepunt vrijwillige inzet. 	

Financiën

<u>Lasten</u>	2012	2013	2014	2015
Binnen bestaande budgetten				
Subsidies activiteiten, o.a. Ouderenadvies, MBvO, ouderenopbouwwerk, Dagopvang ouderen, preventie, enz.	218.000	218.000	218.000	218.000

10. Vrijwillige inzet

Op 19 oktober 2010 heeft de gemeenteraad de nota 'Helpen in meedoen' vastgesteld. Hieronder geven wij een samenvatting van de beleidsvoornemens die wij handhaven.

Helpen in meedoen

De overeenkomsten tussen de terreinen vrijwilligerswerk, mantelzorg en maatschappelijke stage zijn:

- je krijgt er meestal geen inkomsten door;
- je bent niet noodzakelijk deskundig of ervoor opgeleid;
- je doet het in de regel niet alleen voor de ander, maar ook voor jezelf;

Als verschillen worden genoemd:

- vrijwilligerswerk doe je vrijwillig;
- mantelzorg is gevoelsmatig en moreel onontkoombaar;
- maatschappelijke stage is verplicht.

Er zijn veel raakvlakken tussen deze drie terreinen, zodat we één gemeentelijk beleid voor vrijwillige inzet hebben ontwikkeld.

Afstemming Wwb en Wmo

Op grond van de Wet werk en bijstand (Wwb) en diens opvolger de Wet werken naar vermogen heeft de gemeente de opdracht zoveel mogelijk mensen actief mee te laten doen in de samenleving. Mensen met een Wwb- uitkering worden gestimuleerd aan het werk te gaan en economisch zelfstandig te worden. Meedoen zit zowel in de Wwb als in de Wmo opgesloten. Om die reden willen we de uitvoering van beide wetten op elkaar afstemmen.

Door de enorme vergrijzing die in Westerveld op ons afkomt, gaat uitvoering van de Wmo ons veel werk kosten. In dit plan en de visie- en beleidsnota "Participatie" zijn hiervoor de kaders aangegeven. Deze gaan over contract compliance ("als de overheid bij het verstrekken van opdrachten, het inkopen van producten en diensten de voorkeur geeft aan die ondernemingen die zich maatschappelijk verantwoord gedragen"), creëren van collectieve voorzieningen en verplichte participatie in relatie tot de minimavoorzieningen. Voor inwoners met een uitkering ontstaan hierdoor nieuwe kansen. Motivatie of de ontwikkeling daarvan, worden meegewogen in de plaatsing.

Meer werk door Wmo

De Wmo biedt extra kans op werk aan mensen die gebruik maken van de Wvb en Wij. Deze kansen willen we concreet maken in alle aanbestedingen die wij doen in het kader van de Wmo. In de visie- en beleidsnota 'participatie en herijking sociale zekerheid' is opgenomen dat minimaal 10% van de uitvoering van de Wmo door bijstandsgerechtigden uit onze gemeente moet worden gedaan. Vooral de vergrijzing zorgt hier voor extra werkgelegenheid. Een pluspunt is dat het veelal gaat om werkzaamheden voor laagopgeleide mensen.

Deze beleidskeuze is niet nieuw maar kan nog meer versterkt worden dan nu het geval is. Wij willen uitkeringsinstanties en werkgevers in de Wmo bij elkaar brengen. Het doel is dat zij zich bewust worden van de maatschappelijke verantwoordelijkheid die zij hebben en van de mogelijkheden die er zijn om deze verantwoordelijkheid vorm te geven.

Meedoen naar vermogen

Mensen die afhankelijk zijn van de Wwb en Wij en die (tijdelijk) geen werk kunnen vinden, kunnen wel op allerlei manieren actief meedoen in de maatschappij. Iedereen kan zich nuttig maken. Mensen kunnen meedraaien in bijvoorbeeld de 'kleine noden' dienst of allerlei andere vrijwilligerstaken uitvoeren. Dit geldt niet alleen voor de groep die nog kansen heeft op de arbeidsmarkt, maar ook voor de groep voor wie betaalde arbeid op dit moment geen optie is. Deze groep kan meedoen naar vermogen. Door vrijwilligerswerk te gaan doen, vergroten mensen hun kans op een baan.

Voorwaarde hiervoor is een goede samenwerking tussen het servicepunt vrijwilligerswerk en IGSD Steenwijkerland & Westerveld. Tussen vraag en aanbod moet een goede match komen. Het servicepunt moet kunnen vertrouwen op begeleiding door de IGSD en de IGSD moet kunnen vertrouwen op een zorgvuldige toetsing van het vrijwilligerswerk.

Doel, resultaten en planning

<u>Doel</u>	Planning
<p>Doel van het beleid vrijwillige inzet is het scheppen van voorwaarden waardoor zo min mogelijk belemmeringen ontstaan voor vrijwilligerswerk, mantelzorg en maatschappelijke stage. Wij willen een en ander ondersteunen en faciliteren met behulp van een daarin gespecialiseerde organisatie.</p> <p>Wij willen vrijwilligers en mantelzorgers zodanig ondersteunen dat zij in staat zijn hun werkzaamheden te (blijven) doen op een manier die bij hen past en die van belang is voor de lokale gemeenschap.</p> <p><u>Wat gaan we daarvoor doen?</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. zorgen voor een toegankelijk en bereikbaar informatiepunt voor vrijwillige inzet;2. voorrang geven aan lokale instellingen en lokaal aanbod;3. vraag en aanbod verbinden van organisaties en vrijwilligers;4. stimuleren van coördinatie en meer aanbod van deskundigheidsbevordering vrijwillige inzet;5. signaleren en adequaat handelen inzake knelpunten bij vrijwilligers- en beroepsinstellingen;6. benoemen van de positie van vrijwillige inzet in beleid en uitvoering;7. waarderen en erkennen van vrijwilligers, mantelzorgers en maatschappelijke stages;8. opnemen in de bestekken dat werkzaamheden in het kader van de Wmo minimaal voor 10% door mensen met een uitkering worden gedaan;9. Matchen van de vraag naar vrijwilligers met het aanbod in het uitkeringsbestand Wwb door een intensieve samenwerking tussen het servicepunt vrijwilligerswerk en de IGSD.	
<p><u>Kengetallen – indicatoren – bronnen</u></p> <p>aantal gemelde vacatures bij Servicepunt aantal bemiddelingen door servicepunt aantal bemiddelingen binnen drie maanden.</p>	

Financiën

<u>Lasten</u>	2012	2013	2014	2015
Binnen bestaand budget				
Specifieke subsidies	8.845	8.845	8.845	8.845
Servicepunt	11.000	11.000	11.000	11.000

11. Maatschappelijke opvang (prestatieveld 7,8,9)

Maatschappelijke opvang richt zich op het bieden van hulp en opvang aan mensen die door allerlei oorzaken de aansluiting met de samenleving verliezen. Daardoor gaan ze zichzelf verwaarlozen of overlast veroorzaken. Ze kunnen ook ontheemd raken, eerder slachtoffer worden van mishandeling en verslaafd raken. Het is nodig deze mensen actief te zoeken, opvang te regelen, hulp en zorg te bieden en te komen tot herstel van hun situatie. Het gaat om uiteenlopende doelgroepen waarvoor gemeenten in Drenthe samenwerken en een verschillende verantwoordelijkheid dragen.

Hulpaanbod

We willen mensen die door hun maatschappelijke en psychosociale omstandigheden zeer kwetsbaar zijn, actief zoeken, bereiken en goed informeren. Organisaties worden door ons in staat gesteld hulp te bieden die voorkomt dat deze mensen verder afglijden en in een uitzichtloze situatie terecht komen.

Tot de maatschappelijke opvang behoren:

- Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang
- Opvang huiselijk geweld
- Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz)
- Anti-verslavingsbeleid

OGGz

De OGGz is, volgens plan, vormgegeven in OGGz nieuwe stijl met een netwerk dat bestaat uit de partners: algemeen maatschappelijk werk, politie, woningcorporaties, verslavingszorg, OGGz-verpleegkundige, casemanager Project Problematisch Woongedrag (PPW), geestelijke gezondheidszorg (GGZ), Gemeentelijke Kredietbank, Leger des Heils en Promens Care. Deze groep komt jaarlijks een aantal malen bij elkaar om casussen te bespreken en de benodigde vervolgacties in gang te zetten. Het voorzitterschap van het OGGz netwerk is versterkt en in uren uitgebreid.

Centrumgemeente

De gemeente Assen fungeert voor de volgende onderdelen als centrumgemeente.

- Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang (Emmen is ook centrumgemeente)
- OGGz
- Anti verslavingsbeleid

De gemeenten die onder de centrumgemeente vallen worden wel uitgenodigd mee te praten over het beleid van de centrumgemeente, maar hun invloed is beperkt.

Doel, resultaten en planning

<u>Doel</u>	<u>Planning</u>
Het doel van maatschappelijke opvang is om de aansluiting met de samenleving te behouden of te herstellen.	
<u>Wat gaan we daarvoor doen?</u>	
<ul style="list-style-type: none">• Werken met het OGGz netwerk nieuwe stijl. Dit netwerk start in juli 2011 en zal geëvalueerd worden in het najaar van 2012.• Samenwerken met centrumgemeenten en partners	
<u>Kengetallen- indicatoren- bronnen</u>	
Aantallen huiselijk geweld groeit niet Dak en thuislozen zijn opgevangen	

Financiën

<u>Lasten</u>	2012	2013	2014	2015
Binnen bestaand budget				

12. Risico's en financiële gevolgen

Inhoudelijke en financiële risico's van de nieuwe taken kunnen we tijdens het opstellen van dit beleidsplan nog niet voorzien. We verwachten dat in de komende periode hier wel zicht op komt.

Budgettair neutraal

De beleidsvoornemens in dit plan zijn grotendeels binnen het bestaande budget te realiseren (budgettair neutraal). De opdracht om op de verstrekking van individuele voorzieningen ombuigingen te realiseren, is verwerkt in dit plan en in de verordening, beleidsregels en besluit maatschappelijke ondersteuning.

Mogelijke besparingen

Voor Westerveld zijn besparingen gezocht in:

- *Inkomensgrens voor collectief vervoer.* De besparing zal op korte termijn beperkt zijn, omdat de meeste vervoerspasjes zijn verstrekt voor een onbeperkte periode. Het alternatief is dat we alle pasjes bij algemene maatregel intrekken en belanghebbenden gaan herindiceren.
- *Verschuiving naar voorliggende voorzieningen.* We verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 8 waar het gaat om de investeringsmiddelen. Daar liggen waarschijnlijk veel kansen tot besparing. Een andere manier van werken (kanteling) en meer benutten van voorliggende voorzieningen zal leiden tot een beperking van de toekenning van individuele voorzieningen. Hiervoor ramen wij een besparing van 2, 4,5 en 7% die is opgenomen in de 2^e burap 2010.
- *Compensatieplicht;* alle bruikbare instrumenten gebruiken. Deze plicht geldt niet meer (artikel 4 lid 2 van de wet en artikel 1 lid 3 van de verordening) als de belanghebbende zelf in staat is zijn probleem op te lossen. Hierbij wordt gekeken naar het eigen vermogen (geld en vastgoed).
- *Verplichtingen mantelzorgers.* Ten gunste van mantelzorgers is er sprake van (wettelijke) verplichtingen (artikel 5 lid 2 van de verordening), maar wat dit betekent en wat de kosten zijn is op voorhand niet zichtbaar te maken.
- *Verhuisplicht.* De verhuisplicht wordt gekoppeld aan het bedrag van de verhuiskostenvergoeding. Deze vormt een drempel om de verplichting op te leggen. Waarschijnlijk is de uitvoering hiervan budgettair neutraal, maar dat weten we pas zeker over twee jaar als we hiermee ervaring hebben.
- *Woonvoorzieningen.* We geven binnen het eigen bouwdeel van de Wsw opdrachten voor het aanpassen en bouwen van woonvoorzieningen. In relatie tot hoofdstuk 6 van onze begroting zou dat een besparing op kunnen leveren. Juridisch onderzoeken wij de mogelijkheden dit ook als voorwaarde op te nemen bij toekenning van een financiële tegemoetkoming bij particuliere woningaanpassingen.
- *Besparing PGB.* In de beleidsregel is duidelijk gemaakt wat wij verstaan onder overwegende bezwaren om een PGB toe te kennen. Of dit leidt tot besparing is niet aan te geven. De ervaring leert dat PGB-houders in Westerveld hun uitgaven goed kunnen verantwoorden.
- *Verschuiving subsidiegelden.* In de subsidiesector vinden verschuivingen plaats, maar deze zijn vooral budgettair neutraal, met uitzondering van de collectieve voorzieningen en het Wmo-loket.
- *Budget Sociale alliantie.* De Sociale alliantie met de provincie loopt met ingang van 2012 af. Dit betekent dat een aantal activiteiten met een lager budget moet volstaan. Op voorhand lijkt dat niet tot problemen te leiden, omdat vooraf duidelijkheid bestond over de termijn en het incidenteel karakter van het budget.
- *Risico's Wmo.* De Wmo IV is een open eind regeling wat altijd een risico in zich herbergt.
- *Bevolkingssamenstelling.* De demografische ontwikkeling, vooral de (dubbele) vergrijzing, maakt zorgvuldige monitoring in de komende jaren noodzakelijk om tijdig in te kunnen grijpen.

Bijlage

Resultaatmeting Wmo beleidsplan 2008 – 2011

Doel en wat gaan we daar voor doen en de kengetallen/indicatoren 2007 zijn conform (samengevat) de originele tekst. Resultaat 2011 en kengetallen 2011 zijn de actuele gegevens voor zover bekend.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat meting mei 2011	Kengetallen /indicatoren 2007	Kengetallen indicatoren 2011
<i>Burgerparticipatie</i> Betrokkenheid burgers en organisaties vergroten	Onderzoeken naar klanttevredenheid	Uitgevoerd in 2008, 2009 en 2010 over het voorgaande jaar	Een voldoende in 2008	Een voldoende in 2010
	Beginspraak, overleg e.d.	Beleidsnota's e.d. zijn interactief voorbereid met inwoners en instellingen		
	Benchmark	Uitgevoerd in 2009	Heeft geleid tot onderzoek en implementatie aanbevelingen	Aanbevelingen worden uitgevoerd
	Horizontale verantwoording(en)	Zijn uitgevoerd		
	Ondersteuning en begeleiding burgers en organisaties	In BCF contract met WMW opgenomen		
	Wmo-raad raadplegen	Alle beleidsstukken in relatie tot de prestatievelden Wmo worden voorgelegd		
	Nieuw participatiemodel, experimenteren met participatie	Per beleidsterrein wordt een passende vorm gekozen		
<i>Eenzaamheid</i>	Onderzoek	Niet uitgevoerd, geen prioriteit gegeven	Geen	Geen
Terugdringen, onder de aandacht brengen en compenseren	Conclusies in uitvoeringsplan	WMW heeft signaleringsfunctie opgenomen in uitvoering	Geen	Beperkte uitvoering signalering
<i>Dorpenbeleid</i>	Onderzoeken naar klanttevredenheid	Uitgevoerd in 2009	Is nul-meting	Volgende brede onderzoek in 2013
Leefbaarheid, sociale samenhang en vitaliteit	Dorpsplannen in Wilhelminaoord/ Frederiksoord en Darp	Gerealiseerd	Diverse uitvoerings activiteiten	Ook nog activiteiten in voorbereiding
	Brede school methodiek	Kaders en intenties Dwingelloo		
	Evaluatie dorpsplannen	Evaluatie doorgeschoven vanwege werk-	Gereed drie dorpsplannen	Gereed zes dorpsplannen

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat meting mei 2011	Kengetallen /indicatoren 2007	Kengetallen indicatoren 2011
		zaamheden voor de sociale structuurvisie		
	Op basis van plannen activiteiten uitvoeren	Veel activiteiten uit gemeentelijk budget en provinciale SEV middelen		
<i>Preventief jeugdbeleid</i>	Overmatig gebruik alcohol, onderzoek en preventie "Makkluk zat"	Start preventie project december 2010	Onderzoeksrapport	Activiteiten in het kader van het project
Eenduidig, gestructureerd en herkenbaar aanbod	Afspraken met jeugd en jongerenwerk	Gerealiseerd	BCF contract	
	Jongerenparticipatie	Jaarlijkse activiteiten uitgevoerd en is nu onderdeel van jeugdbeleid	Uitvoeringsplan jongeren participatie	Jaarlijks minimaal 1 school op bezoek in gemeentehuis
	AMW inzetten toegang tot hulpaanbod, evaluatie buurtnetwerken etc.	Maatschappelijk werk is ingezet	Toegankelijkheid	Maakt deel uit van op te richten CJG
<i>Kwetsbare burger</i>	Integraal loket wonen, welzijn, zorg en inkomensondersteuning	Nog niet optimaal ontwikkeld	Geen	Beperkt
Verbeteren dienstverlening en toegankelijkheid voorzieningen	WMW cliënt-ondersteuning, ouderen, vrijwilligers en mantelzorgers	In BCF zijn afspraken gemaakt	Beperkt, bij andere instellingen	Uitgebreider, nu ondergebracht bij WMW
	Kerntaken ouderenwerk	Voorbereid, doorontwikkeling in nieuwe planperiode		
	Evaluatie rapport	Het onderzoek van Vraagwijzer (nov. 2010)		
	Nota Vrijwillige inzet	Gerealiseerd, tastbaar resultaat Servicepunt, in BCF WMW opgenomen		
	Onderzoek wonen, welzijn en zorg voor ouderen	Aanbevelingen in "Kleurrijk palet" (nov. 2010). Uitvoering in voorbereiding		
	Waardering vrijwilligers en mantelzorgers	Voorjaar 2011 in uitvoering	0	Bioscoopbon/snijbloemen voor mantelzorgers en vrijkaarten Shakespeare-theater voor vrijwilligers

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat meting mei 2011	Kengetallen /indicatoren 2007	Kengetallen indicatoren 2011
	Toepassing domotica (elektrische, digitale, enz. hulpmiddelen)	Geen middelen beschikbaar		
	Toegankelijkheid grote evenementen voor mensen met een beperking	Geen middelen beschikbaar		
	Beperkingen compenseren door verstrekking Individuele voorzieningen	Voortzetting WVG beleid tot eind 2010	. rolstoelen . vervoersvoorziening . collectief vervoer .. woningaanpassing .. HH I .. HH II .. PGB	. rolstoelen . vervoersvoorziening . collectief vervoer .. woningaanpassing .. HH I .. HH II .. PGB
<i>Maatschappelijke opvang</i>	Sluitende keten OGGz	Gerealiseerd, OGGz nieuwe stijl. PPW is geïntegreerd in OGGz	1 netwerk, uren coördinatie is uitgebreid	
OGGz, opvang psychosociaal, terugdringing geweld in privé sfeer	Wet tijdelijk huisverbod	Is geïmplementeerd	Gemiddeld 1 huisverbod per jaar	Gemiddeld 1 huisverbod per jaar